

NOVIČNIK LOŠKEGA MUZEJA

Marec 2017

Loški muzej Škofja Loka
Grajska pot 13
4220 Škofja Loka
Tel.: 04 517 04 00
www.loski-muzej.si

DOGODKI

Predstavitve projekta nominacije *Klekljanje čipk v Sloveniji* za vpis na UNESCO Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva

torek, 7. marec 2017, 17.00

Galerija Franceta Miheliča v Kašči, Spodnji trg 1

Sodelujoči pri projektu nominacije vam bodo predstavili poglobljene poudarke nominacije, ki sledi razglasitvi klekljanja čipk v Sloveniji za nesnovno kulturno dediščino državnega pomena in priča o razširjenosti te veščine v Sloveniji v novejšem času ter njeni pomembni družbeni, kulturni, vzgojno-izobraževalni in identifikacijski vlogi.

Ker so pri procesu nominacije ključni nosilci in skupnost, vas vljudno vabimo k sodelovanju in k aktivni podpori projekta, ki bo med drugim pomenil mednarodno priznanje in umestitev klekljanja med podobne enote nesnovne kulturne dediščine. Predlog za vpis na UNESCOV seznam pripravljajo strokovnjakinje Mestnega muzeja Idrija, Loškega muzeja Škofja Loka, Muzeja in galerij mesta Ljubljane – Mestnega muzeja Ljubljana, Slovenskega etnografskega muzeja, ki je hkrati koordinator varstva nesnovne kulturne dediščin, in članica slovenskega odbora Mednarodne čipkarske organizacije OIDFA.

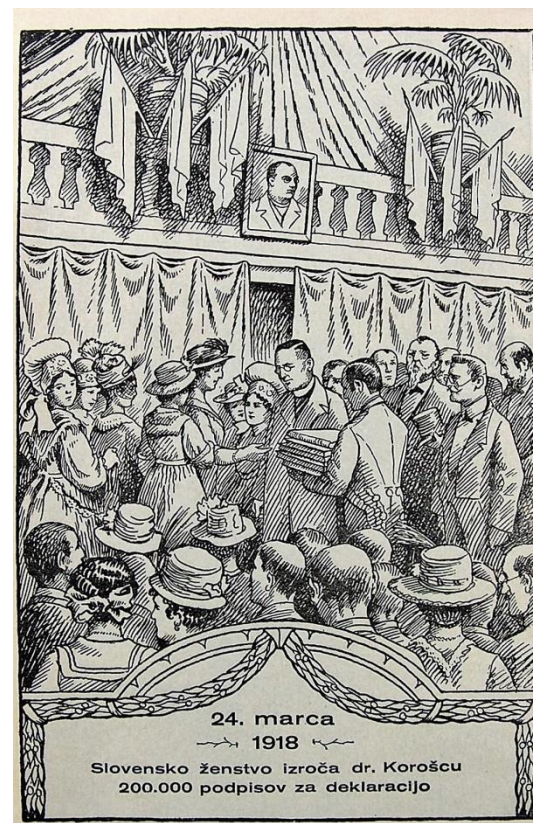

MUZEJSKI VEČER / Zgodovina žensk na Slovenskem

Vabimo vas, da se nam **15. marca ob 19. uri** pridružite v Galeriji Franceta Miheliča v Kašči na prvem **Muzejskem večeru** v letošnjem letu.

Muzejski večer bo v mesecu marcu posvečen ženskam. Predavateljica **dr. Marta Verginella** nam bo na predavanju predstavila dolgo pot pravne in politične zgodovine žensk.

Dr. Verginella je avtorica in soavtorica številnih člankov in knjig na temo zgodovine žensk in študij spolov, profesorica na Fakulteti za humanistične študije in na Zgodovinskem oddelku Filozofske fakultete v Ljubljani.

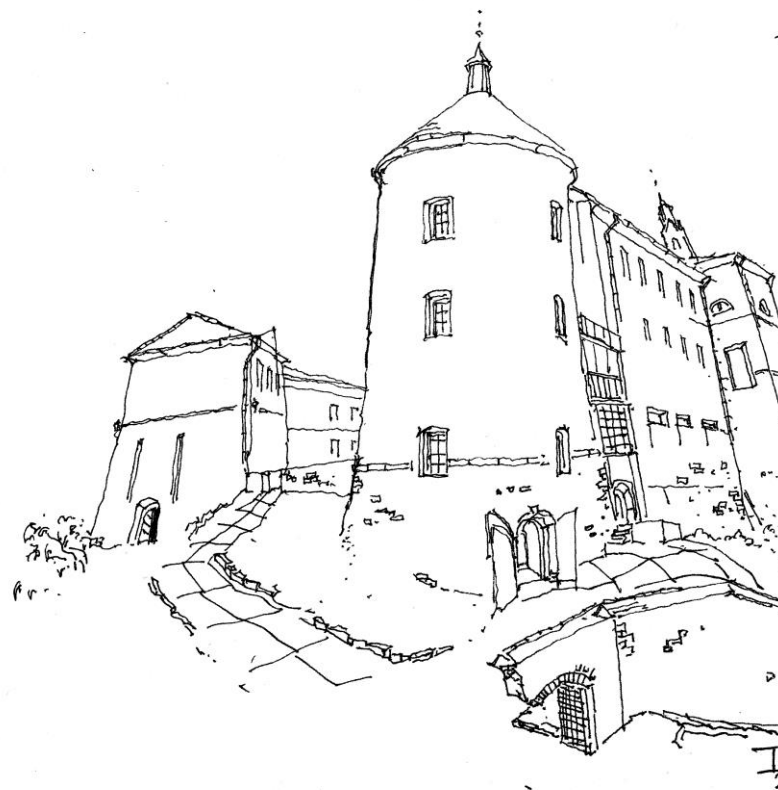
Pohod po poti 3 gradov

Sobota, 18. marec 2017, ob 11.00

Zbirno mesto: Galerija Ivana Groharja, Mestni trg 37, Škofja Loka

Kratkemu ogledu razstave bo sledil pohod po Poti treh gradov, kjer bodo obiskovalci v spremstvu muzejskega vodnika spoznali nastanek Loškega gradu, vlogo Zgornjega stolpa na Kranclju ter izvor imena Starega gradu Wildenlack. Ob poti jih bodo spremljale zgodbe o bajeslovnih bitjih, ki jih je v knjigi Kamniti most zapisal Lojze Zupanc.

Pot ni zahtevna in je primerna za družine in otroke, potrebna je le primerna obutev in nekaj dobre volje.

Študijski krožek

Vabimo vas, da se nam pridružite na našem naslednjem srečanju v okviru študijskega krožka »Pomembne Ločanke«, ki bo v torek, 21. marca 2017, ob 17. uri v Loškem muzeju Škofja Loka.

V okviru študijskega krožka člani raziskujejo življenja žensk, ki so na Loškem pustile svoj pečat. Krožku se še vedno lahko pridružite, srečanja bodo predvidoma potekala zadnji torek v mesecu.

Za več informacij se lahko obrnete na kustosinjo Loškega muzeja Biljano Ristić (biljana.ristic@loski-muzej.si).

Krožek pripravljamo v sodelovanju z Zavodom Tri.

Muzejska vitrina: Dve ženski – en poklic

V okviru študijskega krožka »Pomembne Ločanke« pri katerem odstiramo tančice zgodovine žensk na Loškem, tokrat predstavljamo muzejsko vitrino z naslovom »Dve ženski – en poklic«. Udeleženka krožka Helena Matičič Hostnik je raziskala življenje in delo dveh učiteljic, Bogomile Krvine in Julije Bernik. Njuni karierni poti vam predstavljamo v vitrini meseca, kjer si lahko ogledate tudi nekaj zanimivih predmetov dveh učiteljic, spoznate delo učiteljice v povojnem času na Loškem ter njuno pionirsko delo na področju šolstva.

8. marec, Dan žena

Dan žena je mednarodni praznik žensk. Je dan praznovanja ekonomske, politične in socialne enakopravnosti in dosežkov žensk.

Pobudo za praznovanje 8. marca je dala nemška feministka in socialistka **Klara Zetkin**, rojena Eissner (1857–1933). Zetkinova se je začela za enakopravnost žensk bojevati leta 1889. Pobudo za dan, posvečen ženskam, je dala na 2. mednarodni konferenci socialističnih žensk leta 1910.

Prvič so ga mednarodno praznovali leta 1911 v Avstriji, Nemčiji, Švici in na Danskem, takrat še na 19. marec.

Gregorjevo, 12. marec

12. marca praznujemo Gregorjevo, ki ga prepoznavamo tudi kot enega od spomladanskih mejnikov, saj se »na Gregorjevo ptički ženijo«.

Po nekaterih obrtnih krajih, kot na primer pri nas v Železnikih, pa tudi v Kropi, Kamni Gorici, v Trziču in Cerkljah so na predvečer tega svetnika »spuščali luč po vodi«. Veljalo je, da je na sv. Gregorja dan že tako dolg, da obrtniki pri delu ne potrebujejo več umetne svetlobe. V Železnikih je Josip Levičnik leta 1854 to šego opisal takole: »... napravijo fantje na malo dilico nekoliko smole, jo razžagajo ter jo na vodo postavijo, da goreča odplava. To je slika pregovora: Sveti Gregor luč v vodo verže, ker od zdaj do sv. Mihela čevljarji, krojači in moškre, ki po šterah šivat hodijo, ne šivajo več pri luči, ampak le pri dnevni svetlobi od jutra do večera. Svojega Gregorja štejejo v naših krajih za prvi pomladanski dan. Ljuba pomlad!« Po zatonu žebjarstva v Železnikih je tudi ta šega počasi zatonila v pozabo. Leta 1996 je je obudilo Turistično društvo Železniki. Danes otroci na predvečer sv. Gregorja spuščajo po vodi iz kartona izdelane hišice, plavže in klekljarske punklje, razsvetljene s svečicami.

Obletnica potresa 1511

26. marca 1511 je naše kraje prizadel eden najhujših potresov v tem delu Evrope. Povzročil je veliko gnotne škode in žrtev, posledice je bilo čutiti še več let. Zgodil se je v politično in administrativno zapletenih časih – v obdobju vojn (vojna med Habsburžani in Benetkami) in turških upadov, ki so jima sledili drugi pretresljivi dogodki: kuga in kmečki upori. Vse to je hudo prizadelo prebivalce in vplivalo na nadaljnji razvoj regije.

Potres 26. marca 1511 je poškodoval številna mesta in gradove v Furlaniji in Benečiji, na Primorskem, Gorenjskem, Notranjskem in Dolenjskem. Več poročil opisuje poškodbe, vendar predvsem na monumentalnih objektih (cerkve, gradovi, utrdbe) in javnih zgradbah. Glede na način takratne gradnje pa je pričakovati, da so bile številne poškodbe tudi na zidanih stanovanjskih hišah, medtem ko so lesene koče, značilne za takratno zahodno Slovenijo, potres verjetno prestale brez hujših poškodb.

V Škofji Loki so bili v potresu poškodovani vsi trije gradovi, Zgornji stolp na Kranclju in Stari grad pod Lubnikom sta bila poškodovana do te mere, da ju kasneje niso več obnavljali, ampak so ju opustili, obnovili so le današnji Loški grad. V potresu so bile prizadete tudi cerkve, kašča ter hiše premožnih meščanov. Te zgradbe so bile visoke, impozantne, v celoti kamnite in kot take dovzetne za potresne učinke. Hiše manj premožnih meščanov so imele zidan le spodnji del, ostala zgradba je bila lesena, zato nanje potres ni imel hudih rušilnih učinkov.

SODELUJEMO

KULTURNI BAZAR

Letošnji Kulturni bazar se bo odvijal v četrtek, 30. marca 2017 v Cankarjevem domu. Kulturni bazar je tradicionalna oblika strokovnega usposabljanja za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju, kjer se s svojimi programi - kulturno vzgojnimi vsebinami za otroke in mladino predstavljajo kulturne ustanove. Že tradicionalno, devetič po vrsti in letos ponovno na dveh razstavnih prostorih na Kulturnem bazarju sodeluje tudi Loški muzej. Na razstavnem prostoru muzejev in galerij v okviru SIK SMS se predstavljamo z muzejsko delavnico Tkanje s tkalsko deščico in v muzejskem kabinetu čudes s kopijo freske Svete Nedelje iz Crngroba. Vse, ki vas zanima oblačilna kultura, vabimo, da nas obiščete in se na razstavnem prostoru fotografirate v »avtentičnem« oblačilu iz. sredine 15. st., sešitem po vzoru ženskih oblačil na znameniti freski Svete Nedelje. V medresorskem sklopu prehrane, gibanja in zdravega življenjskega sloga Dober tek Slovenija se muzej predstavlja z eno od osmih tradicionalnih obrti, z muzejsko zbirko malega kruhka, loškega in dražgoškega.

Vsi ogledi in dogodki na Kulturnem bazarju so brezplačni, prijave sprejemajo do 15. marca na povezavi:

<https://events.cd-cc.si/ei/getdemo.ei?id=478&s= A480IJ9W>

POSLUŠAJTE / GLEJTE / BERITE NAS

Vsak ponedeljek nas lahko poslušate v oddaji **Muzejski zapiski** na Radiu Sora, kjer predstavljamo naše aktualno delo in zanimivosti iz muzeja.

Spremljate nas lahko tudi na našem **Facebook profilu Loški muzej Škofja Loka**.